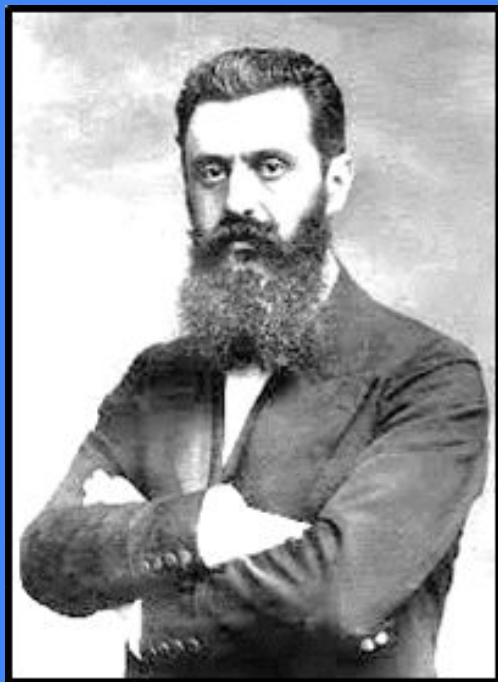

האם אתה
ציוני?

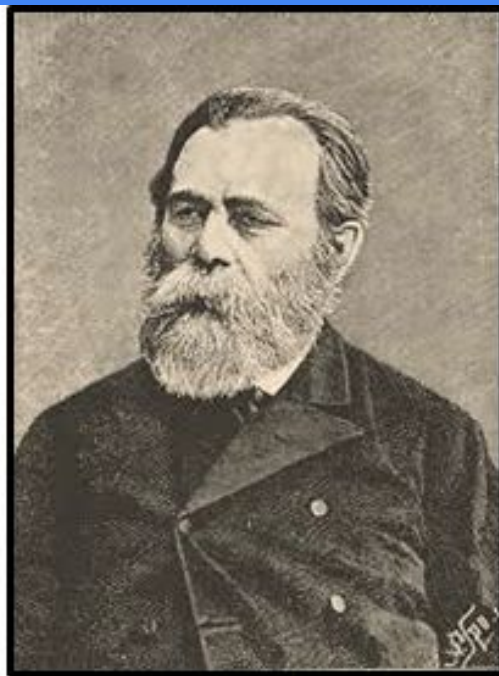
מהי
ציונות?

האם יש ציונות בימינו?

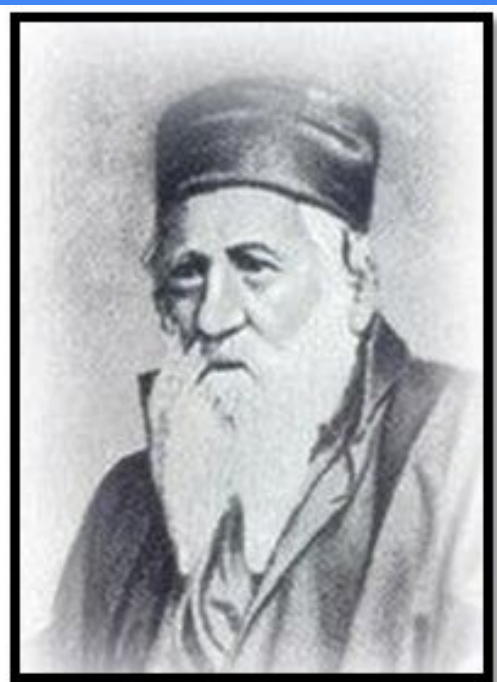
מה המשותף לדמויות אלו?

הרצל

פינסקר

הרב אלקלעי

ציון תמתי

מילים: מנחם מנדל דוליצקי
לחן: היימן קאהן

ציון תמתי, ציון חמדתי
לך נפשי מרחוק הומיה.
תשכח ימיני אם אשכחה, יפתי,
עד תאטר בור קברי עלי פיה.

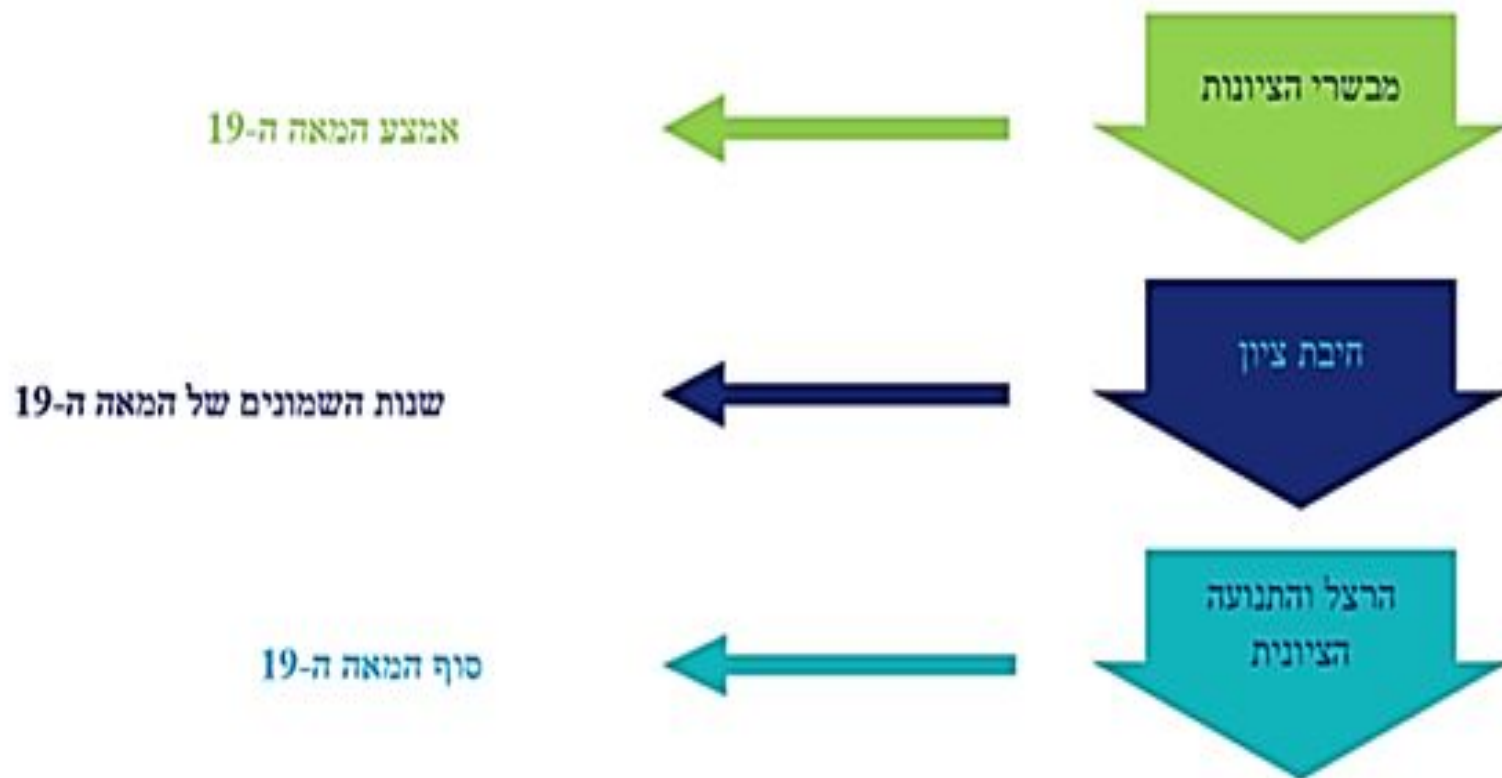
לא אשכחה, ציון חמדתי !
את, כל עוד אחי, תוחלתי
ושברי.
עת הכל אשכחה — את שארית
נשמתי
וציון, את — ציון, תהי עלי
קברי !

מהי הציונות?

הציונות היא **התנועה הלאומית היהודית**, שהחלה לצמוח באמצע המאה ה-19.

מטרתה היתה לאחד את העם היהודי כלאום, להקים מדינה יהודית ריבונית בארץ ישראל, ולהתיישב בה.

שלבם בהתפתחות ההיסטורית של הציונות

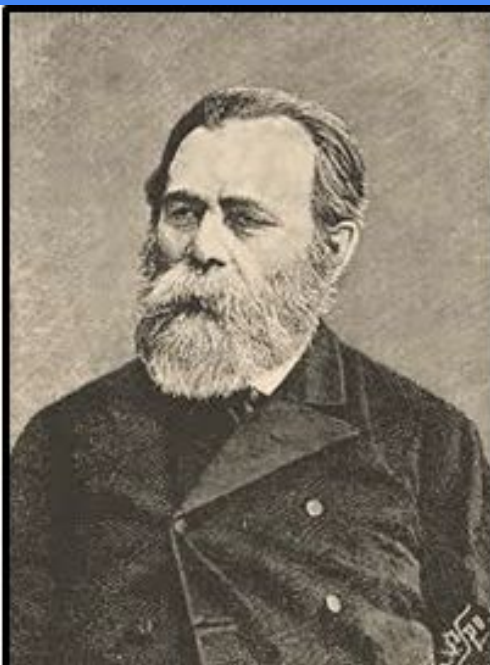

הרצל

התנועה הציונית

פינסקר

חובבי ציון

הרב אלקלעי

מבשרי הציונות

הרב קלישר, הרב אלקלעי, משה הס

מבשרי הציונות-
הרב יהודה אלקלעי

מי היו
מבשרי
הציונות?

שם
ספרו?

האידיאולוגיה
של הרב
אלקלעי

מה היו
תוכניותיו
המעשיות של
הרב אלקלעי?

מה היו פעולותיו
להגשמת
רעיונותיו?

מבשרי הציונות

במהלך המאה ה-19 נשמעו לראשונה הוגי דעות יהודים שקראו לשיבת ציון כפתרון למצוקת היהודים. הם קראו ועודדו להתארגנות יהודים ליציאה מאירופה ולהקמת מדינה יהודית בא"י.

עיקר השקפתם עוסקת ברעיון שיבת היהודים לארץ ישראל

**מה השפיע על תפיסת עולמם של מבשרי
הציונות?**

**אלו אירועים הביאו אותם לגבש את השקפתם
הציונית?**

מה השפיע על תפיסת עולמם של מבשרי הציונות?

1. האנטישמיות המתגברת כלפי יהודים.
2. התפתחות רעיונות לאומיים באירופה ומאבקי עמים לשחרור לאומי.
3. התבוללות - האמנציפציה נתפסה כסכנה ליהדות.

נתמקד ברב אלקלע

הרב יהודה אלקלעי

השקפת עולם

הגאולה אינה אירוע חד פעמי אלא מדובר בתהליך ארוך שיתחיל בידי האדם בפעולות מעשיות וממשיות. סיומו יהיה בידי שמים.

הגאולה הדרגתית, יש בה שני שלבים.
בשלב הראשון הטבעי, יתיישבו היהודים בא"י,
יעסקו בחקלאות ומסחר ויחיו את השפה העברית. השלב השני הוא הנסי.

רב דרשן ומקובל,
חי בשנים
1798 - 1878,
התגורר בסרביה.

כתב ספר
"מנחת יהודה"
1843

הרב יהודה אלקלעי

הרב אלקלעי **יצא נגד** התפיסה הדתית שרווחה בתקופתו שיש לחכות עד בוא המשיח כדי לעלות לא"י ואין להביא את הגאולה לפני זמנה.

לתפיסתו של הרב אלקלעי על האדם לקחת חלק **בתהליך הגאולה**, לעלות וליישב את א"י ואין בכך הפרת ג' השבועות. אין בכך דחיקת הקץ.

הרב יהודה אלקלעי

פעולות הרב אלקלעי להגשמת רעיונותיו:

- ערך מסעות באירופה על מנת להפיץ את רעיונותיו
- עלה לא"י והתיישב בה.
- כתב את הספר "מנחת יהודה" ובו קרא לישוב הארץ והציג את תוכניתו להקמת מדינה.

תוכניותיו המעשיות - הצעותיו:

- לייסד קרן לאומית
- לבחור הסתדרות לאומית - הנהגה
- לפעול מול הסולטן התורכי לאישור עליית יהודים לא"י
- לעודד יהודים לעלות לא"י ולספק להם עבודה בחקלאות ומסחר.
- להפוך את השפה העברית לשפה מדוברת

מטלה על הסרטון

<https://forms.gle/WKZbVTE9DB86yLbV7>

הצלחה גדולה לא היתה למבשרי הציונות
על אף השקעה בפרסום הרעיונות, והצעת
הצעות מעשיות להגשמת חזונם. הם לא הצליחו
לגרום לעלייה משמעותית לא"י והתיישבות בה.

מדוע מבשרי הציונות
לא הצליחו
לגרום לתנועת עליה המונית?

הקדימו את זמנם...?

מדוע מבשרי הציונות לא הצליחו לגרום לתנועת עליה המונית?

- [1]** המבשרים פעלו כיחידים ולא היה בכוחם הפוליטי לייצר ולממש עליה המונית והתיישבות בא"י.
- [2]** בקרב יהודים היתה תקווה שהאמנציפציה תשפר את מצבם בגולה.
- [3]** א"י לא היתה מפותחת , מרובת סכנות... לא מהווה גורם משיכה לעליה.

במה חשיבותם של מבשרי הציונות?

פחות ממאה שנה לאחר פעילותם, התממשו תוכניותיהם והוקמה מדינה יהודית בא"י. כך שלא נכון לומר שמבשרי הציונות נכשלו לחלוטין.

מבשרי הציונות היו אבן דרך חשובה בדרך למימוש הציונות. הם זרעו את הזרעים החשובים שהביאו בעתיד להתפתחות התנועה הציונית.

לסיכום

מה התחדש לכם היום בשיעור?
מה היה טוב בלימוד המשותף ומה פחות
טוב?

מטלת סיכום נושא:

<https://forms.gle/9CJxX2D7Ed4tMwNs8>